

Středočeský kraj

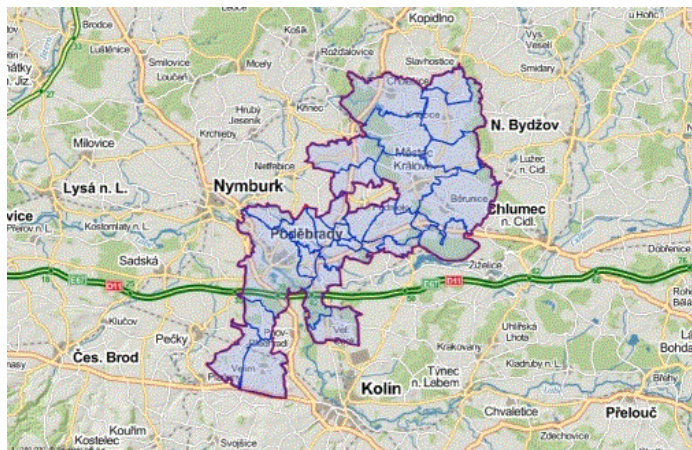
Příloha č. 3: Popis postupu zapojení komunity do vypracování strategie

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje

Místní akční skupiny Mezilesí

pro období 2014 – 2020

(SCLLD MAS Mezilesí)

© MAS Mezilesí, z.s., Kněžice, 2014 - 2016

<http://masmezilesi.cz/projednavani-sclld>

Při zpracování SCLLD byl a je akcentován **komunitní přístup**, odrážející se v mapování názorů místních aktérů nejen na problematiku celkového rozvoje území MAS, ale také logicky na problematiku rozvoje a odstraňování překážek rozvoje v oblastech jejich činnosti a působení.

Tvorba naší SCLLD vychází ze zásad i) rovnocenného postavení názorů všech subjektů, ii) informační otevřenosti a projednávání v MAS navenek i dovnitř, iii) primárního výzkumu v terénu, a iv) principů metody LEADER, to vše v díci **konceptu udržitelného rozvoje a jeho třech dimenzí: sociální, environmentální a ekonomické.**

SCLLD jako strategický dokument je **výsledkem práce, názorů, námětů a připomínek širokého pléna partnerů MAS a různorodých aktérů na území MAS**. Jeho věcná náplň vychází z terénního výzkumu a nespočtu setkání a konzultací. Informování členů MAS a v první vlně starostek a starostů obcí o přípravě SCLLD bylo prvním krokem přípravy SCLLD, datovaným do roku 2012. Prvotní informace ve skupině starostů neporušuje princip rovného postavení názorů. Tento přístup byl dán tím, že MAS jako **tzv. nepodpořená MAS** (terminus technicus – tzv. nepodpořené MAS nebyly podpořeny z Osy IV. Leader PRV v období 2007 - 2013) musela nejprve získat souhlasy obcí s územní působností MAS v jejich správním obvodu. S dalšími dostupnými informacemi a metodickým zpřesňováním během roku 2013 a 2014 došlo postupně k informování dalších subjektů o připravované Strategii a zejména bylo koncem roku 2013 zahájeno plošné dotazníkové šetření a řízené rozhovory v území MAS. **Veškerá činnost zesílila v roce 2014, zejména s účastí MAS v dvou stěžejních programech podpory, a to OP TP a PRV (Opatření III.4.1. Získávání dovedností, animace a provádění).**

Koncem roku 2013 a zejména na jaře 2014 proběhlo 5 **informačních akcí MAS** o Strategii, dále byla činnost MAS **propagována** a Strategie **diskutována** na tzv. měkkých akcích (4 na jaře 2014). Na všech docházelo ke **sběru dotazníků**, který ostatně probíhal po celé období jara a léta 2014. Pracovníci MAS vedli také **řízené rozhovory** se zástupci různých cílových skupin. Aktivní členové MAS a také ti, kteří byli a jsou ochotni se zapojit do přípravy Strategie, jsou vesměs informováni **elektronicky**. Tato cesta se ukazuje jako výhodná z hlediska času. Nevýhodou je samozřejmě absence osobní interakce. Informace ke Strategii jsou také průběžně zveřejňovány na webových stránkách MAS¹. Konečně v létě 2014 došlo k **veřejnému připomínkování MAS** v pracovní verzi a tezích. Další konzultace názorů aktérů v území probíhaly **zejména dotazníkovým šetřením a řízenými rozhovory** i v průběhu roku 2015 a 2016.

Protože ne vše je zdaleka ideální, je také potřeba zmínit překážky a námi vnímané problémy, které tvorba Strategie konkrétně v našem území MAS provází. Tou je zejména **účast aktérů území na veřejných akcích**. Již první týdny průzkumu názorů v terénu, v porovnání s realitou poměru zúčastněných a obeslaných na informačních akcích MAS ukázaly, že panuje zjevný rozpor mezi tím, jak komunitní rozvoj vnímají zástupci místní samosprávy a jak ho vnímají obyvatelé.

Proto je férové říci, že ve Strategii jsou tak zhmotněny buď **názory aktivních subjektů** (obce, spolky, podnikatelé, občané...) nebo aspoň **subjektů ochotných spolupracovat** (např. v rámci dotazníkového šetření). Názory a preference pasivních subjektů jaksí ani není na bázi činnosti MAS možné zachytit. **To ale je zjevný fakt (nejen) českého venkova v současné době**. Ostatně zajímavý rozpor v úhlu pohledu na angažovanost občanů vyplývající z dotazníkového šetření je popsán v následujícím odstavci.

V rámci našeho průzkumu se objevily náznaky a stesky představitelů obecní samosprávy na **nízkou aktivitu obyvatel** v rámci komunitního života týkajícího se rozvoje obcí. Z toho důvodu jsme uvažovali, že by bylo efektivní zapojení co nejširšího spektra obyvatel do rozhodovacích procesů a tedy do procesů komunitního plánování založeného na širokém konsensu. U starostů obcí, dle průzkumu², vládne velmi silná náklonnost k jednotlivým prvkům komunitního

¹ www.masmezilesi.cz

² mj. výsledky za dílčí období shrnuty ve Studii pro analýzu současného stavu území v působnosti MAS Mezilesí včetně metodiky získávání dat z území s ohledem na komunitně vedený místní rozvoj

plánování. Starostové jsou otevřeni víceméně všem nabídnutým metodám, přičemž dominují především sousedská – komunitní setkání. Rozhodně by obce zapojily do dotazníkových šetření, společných debat s aktéry rozvoje regionu, obce by byly také pro veřejná setkání. Prvky komunitního plánování se zdají být inovativními prvky, které by mohly stimulovat a vyvolat zpětnou vazbu od obyvatel území. S výše zmíněnou ochotou občanů účastnit se komunitního plánování v obci však kontrastuje skutečnost, že až ¾ starostů jako **hlavní riziko a překážku rozvoje vnímá celkový nezájem občanů**. S tím souvisí i fakt, který by podle nich zajistil rozvoj a lepší fungování obcí, a to je větší zapojení občanů a zastupitelů obcí. Nelze nezmínit také relativně často zmiňovanou překážku rozvoje obcí v lidské závisti. Přesto respondenti ze strany veřejnosti se nejvíce přiklání k sousedským setkáním – slavnostem, dále by se veřejnost zapojila do společných debat s jednotlivými představiteli vedení obcí, naopak nezúčastnila by se diskusí na webu a workshopů. **Velký průnik je spatřován v oblasti sousedských setkání, kde se k této metodě velmi pozitivně staví i starostové.** Diskuse na webu a workshopy jsou spíše méně oblíbenou metodou u obou těchto aktérů.

Pokud shrneme **naše postřehy z průběhu zpracování SCLLD**, můžeme tvrdit, že **komunitně vedený rozvoj s LEADERovským přístupem má oporu zejména u aktivních aktérů v území**, ovšem reálně, u většiny obyvatel a subjektů pasivita převládá. Lidem se také lépe hodnotí to, co by očekávali, ovšem nabídnuté pozvánky účastnit se veřejných akcí zhusta nevyužívají. Proto se v našem území osvědčila a lépe jeví metoda řízených rozhovorů a dotazníkového šetření, které jsou časově náročnější, ale více vystihují názory aktérů. Přes výše zmíněné problémy, které jsme považovali za poctivé zmínit, věříme, že **je naše Strategie odrazem reálných potřeb obyvatel na území MAS Mezilesí.**

Agregované výstupy komunitního projednávání³

2014: Dotazníkové šetření 1 (výstupy shrnuty ve dokumentu Studie pro analýzu současného stavu území v působnosti MAS Mezilesí včetně metodiky získávání dat z území s ohledem na komunitně vedený místní rozvoj) Oblasti problémové a nutné k řešení:

- zanedbaný stav místních komunikací, dopravní obslužnost, nutnost dojíždění za prací
- špatná kvalita technické infrastruktury
- dostupnost zaměstnání v bydlišti
- nedostatečné komunitní vazby a soudeská setkávání, zapojení se do veřejného života
- nedostatek sociálních služeb a jejich kapacity
- nedostateční kapacita ubytovacích služeb
- kulturní život v obci
- absence cyklostezek
- chátrající památky
- slabé možnosti sportovního vyžití

2015 Dotazníkové šetření 2

Oblasti problémové a nutné k řešení:

- zanedbaný stav místních komunikací, dopravní obslužnost, nutnost dojíždění za prací
- špatná kvalita technické infrastruktury
- dostupnost zaměstnání v bydlišti
- nedostatečné komunitní vazby a soudeská setkávání, zapojení se do veřejného života
- nedostatek sociálních služeb a jejich kapacity
- kapacita zařízení pro předškolní děti a návazných služeb pro pracující rodiny s dětmi
- nedostateční kapacita ubytovacích služeb
- kulturní život v obci
- absence cyklostezek
- chátrající památky
- slabé možnosti sportovního vyžití

³ Výstupy jsou řazeny dle priorit z každého typu akce

2014: Informační a propagační akce v rámci Opatření III.4.1. Získávání dovedností, animace a provádění

21.6.2014 Sloveč

21.6.2014 Opočnice

25.6.2014 Kněžice

27.6.2014 JK Obora, Poděbrady

Oblasti problémové a nutné k řešení:

- zanedbaný stav místních komunikací, dopravní obslužnost, nutnost dojíždění za prací
- dostupnost zaměstnání v bydlišti
- nedostatečné komunitní vazby a soudeská setkávání, zapojení se do veřejného života
- kapacita zařízení pro předškolní děti a návazných služeb pro pracující rodiny s dětmi
- nedostatečná kapacita ubytovacích služeb
- slabé možnosti sportovního vyžití, nedostatečné vybavení pro spolky
- nedostatek sociálních služeb a jejich kapacity
- kulturní život v obci
- chátrající památky

2015 – 2016: Kvalitativní rozhovory s aktéry v území

Oblasti problémové a nutné k řešení:

Starostové

- zanedbaný stav místních komunikací, dopravní obslužnost, bezpečnostní opatření na komunikacích
- nadměrná administrativa, neuvolnění starostové
- nedostatečné komunitní vazby a soudeská setkávání, zapojení se do veřejného života
- vylidňování obcí, nedostatek mladých rodin
- zanedbaná technická infrastruktura – zejména kanalizace, ČOV
- komunální technika včetně techniky pro hospodaření v obecních lesích a na extravilánu vzhledem k rozloze katastrů
- odpadové hospodářství
- neekologické spalování v lokálních zdrojích
- nezaměstnanost
- efektivní administrace veřejných zakázek
- nedostatek sociálních služeb a jejich kapacity, kapacity infrastruktury pro seniory
- pozemkové úpravy a ekologická stabilita krajiny, prostupnost krajiny, lesy
- kulturní život v obci
- lokální povodně, sucho a dopady do krajiny
- nízká zasiťovanost cyklostezkami
- slabé možnosti sportovního vyžití
- chátrající památky
- kapacity vzdělávání
- nedostatečné vybavení pro spolky
- sociální bydlení
- nedostatečné atraktivita cestovního ruchu
- spolupráce obcí, výměna zkušeností

Spolky

- zanedbaný stav místních komunikací, dopravní obslužnost, nutnost dojíždění za prací
- dostupnost zaměstnání v bydlišti
- nedostatečné komunitní vazby a soudeská setkávání, zapojení se do veřejného života
- nedostatečné vybavení pro spolky
- slabá provozní podpora spolkům

- nedostatek sociálních služeb a jejich kapacity
- kulturní život v obci
- chátrající památky

Zemědělci, lesníci, rybáři

- klimatická změna – sucho, povodně, vítr
- slabá kapitálová síla pro investice do moderních technologií
- komplexní pozemkové úpravy a zařízení společného zájmu k hospodaření s vodou
- zanedbaný stav místních komunikací
- nedostatek financí k diverzifikaci výroby
- nestabilní legislativní prostředí
- prostupnost a ekologická stabilita krajiny
- zabahněné rybníky
- veřejná prostranství
- technická infrastruktura obcí
- kulturní život v obci
- chátrající památky

Podnikatelé

- zanedbaný stav místních komunikací a technické infrastruktury obcí
- nestabilní legislativní prostředí
- daňová zátěž včetně odvodů
- nedostatek kvalitních zaměstnanců
- investiční podpory chybí
- slabá kapitálová vybavenost pro výrazné technologické inovace
- nedostatečný přenos znalostí z výzkumu a vývoje, slabá spolupráce se školami, nepřipravení žáci
- nedostatečné akce pořádány obcemi
- nedostatek atraktivit cestovního ruchu
- nedostatečné vybavení pro spolky
- nedostatek sociálních služeb a jejich kapacity
- kulturní život v obci
- chátrající památky

Veřejnost

Oblasti problémové a nutné k řešení:

- zanedbaný stav místních komunikací, dopravní obslužnost
- nutnost dojíždění za prací, dostupnost zaměstnání v bydlišti
- špatná kvalita technické infrastruktury
- nedostatečné komunitní vazby a soudeská setkávání, zapojení se do veřejného života
- nedostatek sociálních služeb a jejich kapacity
- kapacita zařízení pro předškolní děti a návazných služeb pro pracující rodiny s dětmi
- nedostatečné kapacity pro koupání a vodní sporty
- nedostateční kapacita ubytovacích služeb
- kulturní život v obci
- absence cyklostezek
- chátrající památky
- slabé možnosti sportovního využití

2014 – 2016: Veřejná projednávání SCLLD

22.8.2014 Kněžice

24.2.2015 Kněžice

18.5.2015 Poděbrady

19.5.2015 Velký Osek

10.12.2015 Kněžice

11.12.2015 Kněžice

15.12.2015 Pátek

28.4.2016 Městec Králové

2016: Závěry neformálních pracovních skupin, které doplňují nebo precizují závěry z dotazníkových šetření, kvalitativních rozhovorů

Technická infrastruktura a místní rozvoj, doprava, výzkum, vývoj, spolky

Priority

- obnova a rekonstrukce místních komunikací
- dopravně – bezpečnostní opatření
- investice do komunální techniky, včetně inovací, jako je např. využití dronů, sekací techniky apod.
- vyřešit systémy nakládání s komunálním odpadem – spolupráce obcí, nové technologie, logistika, nezávislost na svozových společnostech
- rozvíjet energetickou soběstačnost, využití OZE a energetické úspory
- rozvoj komunitních center
- vytvořit platformu pro přenos inovací, výsledků výzkumu a vývoje
- posílit spolkovou činnost provozně i investičně

Zemědělství a životní prostředí

Priority

- akcentovat komplexní pozemkové úpravy v kontextu opatření ke zvýšení ekologické stability a prostupnosti krajiny
- zadržovat vodu v krajině, obnova původních vodních děl a koryt toků
- chránit kvalitu půdy
- zvýšit podíl lesů včetně jejich společenské funkce
- odbahnění rybníků a oprava hrází
- výsadba a obnova alejí s důrazem na stromy s jedlými plody – hrušeň, jedlý kaštan
- přenos informací k investiční podpoře a inovacím v oblasti, jako např. využití sofistikovaných mapových systémů a dronů a dalších

Sociální věci a zdravotnictví, vzdělání

Priority

- Zvýšení kapacit domů pro seniory a návazných služeb
- Rozvoj ekvivalentů LDN
- Rozvoj terénních sociálních služeb
- Rozvoj nízkoprahových center
- Rozvoj startovacích a sociálních bytů
- Rozvoj azylových center
- Aktivní realizace MAP
- Podpora pracujících rodin s dětmi
- Akcentace EVVO vzdělávání
- Akcentace podnikatelských dovedností pro žáky

Ekonomika a podnikání, cestovní ruch, kultura

- Vyhledávání investičních a provozních podpor pro podnikatele
- Podpořit vznik nových podniků a rozvoj mikropodniků a živnostníků
- Vznik sdílených center služeb
- Vytvořit platformu pro přenos znalostí mezi VaV institucemi, vzdělávacími institucemi a praxí
- Vzhledem k absenci atraktivit cestovního ruchu podpořit vznik jakýchkoliv forem podnikání v CR, i nových atraktivit
- Oživit kulturní dění v obcích